

STIMULERENDE ROL VAN REGERING WORDT GEMIST

Waterketen op koers?!

Het initiatief in Limburg om te komen tot een waterketenbedrijf is mislukt door onder meer een lakse houding vanuit Den Haag en de tegenwerking van VNG en Unie van Waterschappen, die toch liever baas over hun eigen aandeel in de waterketen willen blijven. Dit zei - in iets andere bewoordingen - directeur Ed Hulshof van Waterleiding Maatschappij Limburg op het congres 'TBO Water: waterketen op koers' van het Studiecentrum voor Bedrijf en Overheid op 10 november in het Kurhaus in Scheveningen.

Hulshof stak wel degelijk ook de hand in eigen boezem. Vanuit de stuurgroep met vertegenwoordigers van alle betrokken partijen in Limburg is de "ongelukkige" eis gesteld dat vijf gemeenten een contract zouden moeten sluiten voordat het waterketenbedrijf officieel opgericht kon worden. Dat kan formeel niet, waarop de waterschappen uit het overleg stapten en het initiatief op dood spoor belandde.

Maar belangrijker vond Hulshof dat vanuit de regering geen duidelijkheid kwam over haar visie op een waterketenbedrijf. Hij miste elke vorm van stimulans. Verder gingen VNG en Unie van Waterschappen lobbyen voor 'baas in eigen buis'. "Zij voelden alleen wat voor een afvalwaterketenbedrijf", aldus de directeur van het Limburgse drinkwaterbedrijf. In zijn bijdrage aan de dag liet hij regelmatig doorschemeren nu meer aandacht te willen gaan schenken aan een verdere opschaling in de drinkwatersector. Destijds waren er onderhandelingen met het toenmalige Oost-Brabantse waterbedrijf WOB en het drinkwaterbedrijf in Gelderland om te komen tot één bedrijf. De werknaam voor een gefuseerd Limburgs-Gelders waterbedrijf bestond zelfs al: Aquilex.

Hulshof is pessimistisch over nieuwe plannen voor een waterketenbedrijf. Volgens de berekeningen in Limburg had een samenwerkingsverband tussen drinkwaterbedrijf, waterschappen en gemeenten ieder huishouden een besparing kunnen opleveren van circa 60 euro én een betere service.

Als die klant niet centraal staat, komt er nooit een waterketenbedrijf, zo luidde één van de stellingen van Hulshof. Hij ziet ook geen heil in het streven van de regering om tot één waternota te komen die gebaseerd is op het kubieke meter-verbruik, als niet eerst een akkoord bestaat over de waterketen. Volgens de WML-directeur verliest Nederland

zo langzamerhand de aansluiting in Europa met betrekking tot de wet- en regelgeving. Hij refereerde aan België, waar nu wel besloten is om één waterketenbedrijf op te zetten.

Gelderland

Een andere provincie waar een initiatief loopt op het gebied van de waterketen, is Gelderland. Hier gaat het streven minder ver. Het doel is vooralsnog één waterketennota per 1 januari 2006, die uiteindelijk gekoppeld moet worden aan het drinkwaterverbruik. In elf gemeenten in Gelderland krijgt de burger al één waterketenfactuur. Maar door kleine stappen te nemen in een rustig tempo loopt dit initiatief nog wel.

Ed Hulshof.

Burgemeester Wim Burgering van Barneveld ziet de toekomst in tegenstelling tot Ed Hulshof optimistisch tegemoet. Ook hij verwacht wel stimulansen vanuit Den Haag.

Prestatiecontracten

Het enige aanwezige Tweede Kamerlid dat deelnam aan de discussie, was Erik van Lith van het CDA. Hij voelt er niets voor om vanuit Den Haag de waterketenbedrijven door de strot van de betrokken partijen te duwen. Van Lith is er voorstander van dat de regio in de regio blijft en dat per geval bekeken wordt wat de beste manier van samenwerking is op het gebied van waterbeheer. Die samenwerking moet echter niet vrijblijvend blijven, meent het Kamerlid. Hij benadrukte het nut van prestatiecontracten voor de gemeenten, waterschappen en provincies met betrekking tot het regionale waterbeheer. "Maak maar zichtbaar waar je mee bezig bent". Volgens Van Lith is een behoorlijke verbetering van de efficiency haalbaar.

Afvalwaterakkoorden

Gedeputeerde voor de Provincie Drenthe en voorzitter van de adviescommissie Water van het IPO Sipke Swierstra nuanceerde de andere bijdragen. Voorop staat volgens hem dat een flinke besparing mogelijk is door schaalvergroting en samenwerking en dat iedere besparing aantrekkelijk is voor de burger.

Er ligt echter een aantal hindernissen op weg naar meer samenwerking. De huidige financieringsstructuur zorgt er bijvoorbeeld voor dat waterschappen profiteren van het afkoppelen door gemeenten, de grootte van de waterketenpartijen verschilt sterk, de verzorgingsgebieden vallen niet samen, kleinere partijen vrezen verlies van invloed en de werkwijze / cultuur van deze partijen verschilt ook sterk.

Wat Swierstra het meest haalbaar lijkt, zijn afvalwaterakkoorden en een gemeenschappelijke waterrekening. De gedeputeerde vindt dat provincies een actievere rol moeten gaan spelen in de waterketen, omdat zij nu al grondwaterbeheerder zijn, aandeelhouder van de waterleidingbedrijven, toezichthouder op het waterschap en tenslotte betrokken zijn bij het gemeentelijk rioleringsbeleid en het kader stellen voor het waterhuishoudkundig beleid.

Swierstra verwees naar een binnenkort te verschijnen nota over de verhouding tussen provincies en waterschappen.